

BÖLÜM 5

Polisomnografi: Solunumsal Olayların Skorlanması

Deniz UYSAL¹

GİRİŞ

Polisomnografi (PSG), uyku bozukluklarının tanısında “altın standart” yöntem olarak kullanılmakla beraber; uyku süresi boyunca, fizyolojik, solunumsal, kardiyak, nörolojik ve pozisyonel verilerin eş zamanlı ve kesintisiz kaydedilmesi olarak tanımlanır. Test sonucu “polisomnogram” olarak adlandırılır. Hali hazırda uyku laboratuvarlarına yapılan başvuruların en önemli kısmını “uykuda solunum bozuklukları” (USB) oluşturmaktadır (1, 2). Bu nedenle PSG kaydında solunumsal olayların skorlanması ve solunumsal parametrelerin izlenmesi uyku laboratuvarlarında dikkatle yapılmalı ve takip edilmelidir.

Polisomnografinin ilk kullanılmaya başlandığı dönemlerde -1970’li yılların sonu ve 80’li yılların başında- sadece apneler skorlanıyordu. Zamanla polisomnografıtan alınan kayıtlarda sinyallerde değişken azalmalarla birlikte seyreden hava akımının azalmasının da olabildiği tespit edilmiştir ve bunun sonucunda hipopneler fark edilmiştir. Bu gelişmenin ardından solunumsal olayları skorlama kriterlerini belirleme gereksinimi doğmuştur.

American Academy of Sleep Medicine (AASM) tarafından, uyku esnasında meydana gelen solunumla ilgili anormal olaylar ve solunumla bağlantılı sendromların standart ölçüm metotlarını belirlemek için ilk kez 1999’da toplantı yapılmıştır. Bu toplantı sonucunda “Chicago kriterleri” adı da verilen, uyku esnasında oluşan solunumla ilgili anormal olayların değerlendirilmesi ve bu olayların farklı ölçüm yöntemleri ile ayrı ayrı incelenmesi gerektiğini belirten skorlama kriterleri belirlenmiştir. Bu toplantıda hava akımında oluşan azalmaya desatü-

¹ Uzm. Dr., Yalova Devlet Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, deniz.uyisal@saglik.gov.tr

KAYNAKLAR

1. Köktürk, O. (2010). Uykuda solunum bozukluklarında tanı yöntemleri ve polisomnografi. Mehmet Karadağ (Ed.), Solunum sistemi ve hastalıkları içinde (s.2109- 2125). İstanbul: İstanbul Tıp Kitapevi
2. Lakadamyalı, H. (2018). Uykuda solunum bozuklukları ve Polisomnografi. Oğuz Köktürk, Duygu Özöl, (Ed.), TÜSAD Eğitim Kitapları Serisi içinde (s.43-65). Ankara: Neyir Matbaacılık Tanıtım hizmetleri
3. Thomas RJ. (2005). Sleep disordered breathing and scoring. Chokroverty S (Ed). Atlas of Sleep Medicine içinde (s.123-51) Philadelphia: Elsevier
4. The report of an American Academy of Sleep Medicine Task Force. Sleep-Related Breathing Disorders in Adults: Recommendations for Syndrome Definition and Measurement Techniques in Clinical Research. Sleep 1999; 22: 667-89.
5. American Academia of Sleep Medicine. The AASM manual for the scoring of sleep and associated events. Rules, terminology and technical spesifications. Sleep 2007.
6. Berry RB, Brooks R, Gamaldo CE, Harding SM, Marcus CL and Vaughn BV for the American Academy of Sleep Medicine. The AASM Manual for the Scoring of Sleep and Associated Events: Rules, Terminology and Technical Specifications, Version 2.0. www.aasmnet. org, Darien, Illinois: American Academy of Sleep Medicine, 2012.